

Boualem Sansal, *Le village de l'Allemand (Satul Neamtului)*

De Getta Neumann

Scriitorului algerian francofon Boualem Sansal, 62 de ani, autor al unor romane premiate in strainatate, i s-a inmanat in Paulskirche la Frankfurt, in 16 octombrie 2011, Premiul pentru pace (Der Friedenspreis des Deutschen Buchhandels) in cadrul Targului cartii din Frankfurt, Germania. Printre premiantii din anii trecuti se numara Amos Oz, Susan Sontag, Peter Esterhazy, Saul Friedländer, Anselm

Kiefer, David Grossman. Ministrul de afaceri straine Guido Westerwelle l-a felicitat si a spus : « Premiul onoreaza nu numai opera literara a lui Boualem Sansal, ci si eforturile sale pentru a contribui la o schimbare democratica si pacifica in Algeria. »

Boualem Sansal si-a inceput cariera cu o diploma de inginer si un doctorat in economie. A lucrat ca profesor, consultant, sef de intreprindere si ca inalt functionar Ministerul Industrii algerian. In 2003 a fost concediat pentru ca a luat pozitie critica fata de islamizarea invatamantului. Cu toate ca in propria lui patrie a fost si este amenintat si insultat, cu toate ca romanele lui sunt interzise, scriitorul insista sa locuiasca in Algeria. Este un om de curaj si onestitate si de o mare naivitate politica.*

Primul sau roman a aparut in 1999. Boualem Sansal devine laureatul Grand Prix RTL-Lire in 2008 pentru romanul *Le village de l'Allemand (Satul neamtului)*.

Cartea se compune din jurnalele scrise de doi frati, pe care ii despart 15 ani si care au o evolutie cu totul diferita. S-au nascut in Algeria, dintr-o mama algeriana berbera si un tata german. Baietii au fost trimisi de parinti la un unchi la Paris, la varsta de 7, respectiv 8 ani si nu si-au mai revazut tatal. Cel mai mare, Rachel (nume compus din Rachid si Helmut) se integreaza perfect in societatea occidentala. Face studii superioare, ocupa un post de conducere intr-o societate multinationala americana, castiga bine, se casatoreste cu frumoasa fiica a unei membre din partidul de dreapta Frontul National. Cel mic, Malrich, exmatriculat de la scoala, nu isi gaseste rostul, vagabondeaza in la Cité, in cartierul cu multi saraci si someri, o populatie in majoritate musulmana.

De la bun inceput aflam ca Rachel s-a sinucis, iar Malrich descopera tragedia familiei lor citindu-i jurnalul. In 1994, in satul lor din Algeria, Ain Deb, ambii parinti sunt asasinati de un grup islamist. Incercand sa afle cat mai mult despre circumstantele crimei si despre trecutul parintilor, Rachel afla ca tatal lor a fost un nazist, un criminal de razboi, implicat in ororile din lagarele de concentrare.

Confruntat cu toata grozavia Holocaustului, considera ca trebuie sa plateasca pentru pacatele tatalui si se sinucide. Malrich trece prin acelasi proces de constientizare si se revolta cu si mai multa inversunare impotriva discursurilor incendiare antisemite tinute de imamul din Paris.

Sansal prezinta Holocaustul si trage o paralela intre nazism si islamism. Este extraordinar ca un scriitor arab, traind intr-o tara musulmana, sa fie capabil sa inteleaga si sa resimta tragedia suferita de evrei, Holocaustul. Intr-un anturaj unde negationismul este in floare si Mein Kampf este o lectura populara, Boualam Sansal se expune oprobiului public si apara adevarul istoric. El distinge si denunta in discursul islamist asemanarile cu totalitarismul si antisemitismul nazist si avertizeaza societatea occidentala impotriva atitudinii exagerat de tolerante fata de miscarile anti-democratice si fundamentaliste din mijlocul ei.

Cartea, deosebita prin mesaj, este mai putin convingatoare ca opera literara. Cei doi frati sunt purtatorii de cuvant ai autorului, intruchipeaza idei si raman constructii care nu prind viata. Elementele neverosimile abunda, dar isi implinesc functia in demonstratia ideatica a autorului. Totusi, daca personal as fi preferat sa regasesc ideile autorului intr-un articol de ziar sau intr-o analiza sociologica si politica detailata a situatiei din Algeria si din Franta, a islamismului in crestere, recunosc ca impactul unor astfel de analize nu ar fi fost nici pe departe atat de emotional si larg ca cel al romanului. Nu pot decat sa-l recomand, asa cum il recomandase acum catva timp in urma Eva Szende pe siteul nostru.

<http://www.bjt2006.org/ES3.html>

*Discursul tinut de Boualem Sansal in 16 octombrie 2011 denota naivitate politica in ce priveste aprecierea situatiei din tarile arabe dupa « primavara » araba si conflictul israelo-palestinian.

<http://dalgerie-djezair.viabloga.com/news/le-discours-du-recipientaire>

Interview en deux parties avec Boualem Sansal

<http://www.youtube.com/watch?v=uqKLHNNpsGc>

http://www.youtube.com/watch?v=ZkuseJ_kJyo&feature=related